

Hallinto- ja ohjausosasto

Satu-Maaria Natunen

Lausunto

12.9.2022

Hallintovaliokunnalle

Hallituksen vuosikertomus 2021 (K 2/2022 vp); Oikeusministeriön lausunto hallintovaliokunnan ehdotuksesta hyväksytyistä eduskunnan lausumista

Tietosuojaan valvontaviranomaisen organisointi (s. 87)

HE 9/2018 vp – EV 108/2018 vp

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää, tulisiko tietosuojaan valvontaviranomaisen organisaatiota kehittää virastomuotoiseksi, ja tarvittaessa valmistelee asiasta lainsäädännön muutokset. Organisaatiota kehitettäessä tulee muiden seikkojen ohella ottaa huomioon hallinnollisten seuraamusmaksujen määrittäminen viraston monijäsenisessä toimielimessä ja EU:n tietosuoja-asetuksen vaatimukset valvontaviranomaisen itsenäisyydestä ja riippumattomuudesta.

Tietosuojavaltuutetun toimisto on toiminut oikeusministeriön yhteydessä perustamisestaan lähtien. Toimisto on ollut toiminnassaan ja ratkaisuisaan täysin itsenäinen, eikä oikeusministeriö ole vaikuttanut toimiston työjärjestykseen tai toiminnan suunnitteluun lainkaan. Ministeriö on käynyt toimiston tavoitteista ja resursseista vuosittaiset tulosneuvottelut, kuten muidenkin virastojensa kanssa.

Ministeriön organisaatiouudistuksen yhteydessä 1.5.2019 oikeusministeriön hallinnonalaan kuuluvien valtuutettujen, kuten tietosuojavaltuutetun, ohjaus keskitettiin yhteen ministeriön osastoon. Oikeusministeriössä on

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

valmisteltu hallinnonalan pienten ja toiminnallisesti itsenäisten erityisviranomaisten hallinnollisten tehtävien yhteen kokoamista siten, että hallinnonalalla toimivien erityisviranomaisten lainsäädäntöön ja kansainvälisiin säännöksiin pohjautuvaa varsin itsenäistä asemaa ei vaaranneta eikä niiden tehtäväkenttää tässä yhteydessä muuteta. Samalla viranomaiset kuten tietosuojavaltuutetun toimisto siirrettäisiin muodollisesti pois oikeusministeriön yhteydestä, mikä vahvistaisi niiden itsenäisyyttä ja riippumattomuutta ja lisäisi niiden rakenteellista etäisyyttä poliittisesti johdetusta ministeriöstä. Uudistuksella ei puututtaisi tietosuojavaltuutetun tehtäviin eikä niiden järjestämiseen. Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Oikeushallinnon erityisviranomaisista lähetettiin lausuntokierrokselle 20.12.2021.

Yrsa Nyman, neuvotteleva virkamies, oikeusministeriö

Oikeusministeriön lausunto:

Oikeushallinnon erityisviranomaisten virastoa koskevan hallituksen esityksen valmistelu jatkui lausuntokierroksen jälkeen saadun palautteen pohjalta. Perustettava virasto muodostuisi 11:stä itsenäisestä viranomaisesta, joista yksi olisi tietosuojavaltuutettu. Viranomaisten itsenäisyyttä ja riippumattomuutta suunnitellussa virastorakenteessa on hallituksen esitysluonnoksessa vahvistettu nimenomaisin säännöksin. Tietosuojavaltuutettu ja muut erityisviranomaiset säilyttäisivät lausuntokierroksella olleen esitysluonnoksen mukaan itsenäisen asemansa, toimivaltansa ja tehtäväkenttänsä nykyisellään. Toteutuessaan esitys siirtäisi tietosuojavaltuutetun toimiston muodollisesti pois oikeusministeriön yhteydestä.

Esityksen valmistelua on tarkoitus jatkaa seuraavalla hallituskaudella.

Talous- ja velkaneuvonnan palvelut

HE 135/2021 vp – EV 226/2021 vp

Oikeusministeriön lausunto:

Talous- ja velkaneuvonnan saatavuutta parannetaan tarjoamalla ja kehittämällä asiakkaille erilaisia matalan kynnyksen tapoja päästä neuvontaan. Talous- ja velkaneuvoja koulutetaan tunnistamaan asiakkaiden erilaisia syitä ylivelkaantumiseen, jotta ratkaisuvaihtoehdot soveltuisivat mahdollisimman hyvin asiakkaiden tilanteisiin. Neuvontatyötä kohdistetaan velkatilanteiden selvittelyn lisäksi ylivelkaantumisen ennaltaehkäisyyn ja talousosaamisen vahvistamiseen.